

Szanowny Pan
Jan Chrzęszcz
Radny Sejmiku
Województwa Śląskiego
w miejscu

Temat: odpowiedź na interpelację nr 12 dotyczącej coraz większego zadłużenia gmin w województwie śląskim.

SEKRETARZ
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

ul. Ligonja 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 389

sekretarz@slaskie.pl
slaskie.pl

Szanowny Panie Radny,

W odpowiedzi na złożoną przez Pana Interpelację nr 12 z dnia 5 maja br. informuję, co następuje:

Ad.1 Jakie działania podejmuje Zarząd Województwa Śląskiego w celu monitorowania i ograniczania zadłużenia gmin?

Zarząd Województwa nie posiada prawa do monitorowania i ograniczania zadłużenia gmin. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (tj. Dz. U. z 2025 roku, poz. 581, dalej „ustawa”), zakres działania samorządu województwa nie może naruszać samodzielności powiatu i gminy. Ponadto, zarówno zarząd, jak i sejmik województwa nie stanowią wobec powiatu i gminy organów nadzoru lub kontroli oraz nie są organami wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym.

Organami nadzoru i kontroli gospodarki finansowej nad zadłużeniem JST są właściwe terenowo **regionalne izby obrachunkowe**, które corocznie dokonują oceny formalnej wydając opinie zarówno dotyczące budżetów, wieloletnich prognoz finansowych jak i stopnia zadłużenia każdej gminy, powiatu czy województwa.

Każda JST zachowuje pełną samodzielność zarówno w układzie poziomym, co oznacza, że gminy, powiaty i województwa są niezależne od siebie, jak i w układzie pionowym, a więc powiat nie jest jednostką nadrzędną nad gminą, a województwo nad gminą czy powiatem.

Ad. 2 Czy planowane są spotkania, konsultacje lub szkolenia dla samorządów lokalnych dotyczące racjonalnego zarządzania finansami?

Informuję, że nie są planowane spotkania, konsultacje lub szkolenia dla samorządów lokalnych, które wprost dotyczyłyby racjonalnego zarządzania finansami. Na podstawie z art. 1 ust 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 7) izby w zakresie objętym nadzorem i kontrolą prowadzą działalność informacyjną, instruktażową oraz szkoleniową.

Ad. 3 Czy Zarząd przewiduje utworzenie funduszu pomocowego lub wsparcia doradczego dla najbardziej zadłużonych jednostek?

Zarząd Województwa Śląskiego nie przewiduje utworzenia funduszu pomocowego lub wsparcia doradczego dla najbardziej zadłużonych jednostek.

Samodzielność każdego JST przejawia się przede wszystkim w kształtowaniu strony wydatkowej budżetu, w wyborze zadań przeznaczonych do finansowania, a co za tym idzie – także wielkości środków przeznaczonych na ich realizację. Jeżeli dochody budżetu danej JST nie są wystarczające na pokrycie wydatków – to jednostka niezależnie i samodzielnie podejmuje decyzje o uzupełnieniu dochodów przychodami, w tym przychodami stanowiącymi tytuł dłużny, jak np. kredyt czy obligacje. Jest to suwerenna decyzja każdej JST i inna jednostka nie ma prawa na nią wpływać.

Samorząd województwa nie posiada kompetencji nadanych przepisami prawa do ingerowania w zadłużenie gmin. Jego zadaniem nie jest również prowadzenie konsultacji lub szkoleń dotyczących zarządzania finansami innych JST.

Ad. 4 W jaki sposób Województwo planuje przeciwdziałać wykluczeniu inwestycyjnemu gmin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej?

Województwo samorządowe na podstawie art. 11 ustawy odpowiada za sporządzenie dokumentu mającego status prawa miejscowego i obejmującego swym zakresem całe Województwo - jest nim strategia rozwoju województwa. Dokument ten identyfikuje obszary wymagające pobudzenia w sferze gospodarczej, diagnozuje główne problemy i wskazuje wnioski, w szczególności dotyczące niezbędnych inwestycji, ładu przestrzennego czy ochrony środowiska.

Artykuł 12 ust. 1 ustawy przewiduje szerokie konsultacje społeczne takiej strategii. Samorząd województwa, przy formułowaniu strategii rozwoju województwa i realizacji polityki jego rozwoju, współpracuje m. in. z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego z obszaru województwa oraz z samorządem gospodarczym i zawodowym. Ponadto samorząd województwa czynnie uczestniczy we wdrażaniu środków z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczonych na regionalny program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, które w znaczący sposób przyczyniają się do realizacji ważnych dla gmin i powiatów przedsięwzięć, wpisujących się w strategię rozwoju województwa. W tym

obszarze Województwo regularnie prowadzi konsultacje i szkolenia dla beneficjentów środków unijnych.

Ad. 5 Czy planowane są rozmowy z rządem lub instytucjami centralnymi w sprawie zmian w systemie finansowania samorządów, które w ostatnich latach były mocno obciążone dodatkowymi obowiązkami bez zapewnienia odpowiednich środków?

Informuję, że Województwo Śląskie, poprzez ogólnopolski Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej czynnie bierze udział w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu, a także w opiniowaniu i tworzeniu aktów prawnych z zakresu finansów publicznych, które obowiązują wszystkie JST. Członkami tej Komisji są również przedstawiciele następujących organizacji, dbających o rozpatrywanie problemów związanych z funkcjonowaniem lokalnego samorządu terytorialnego:

- Śląski Związek Gmin i Powiatów,
- Związek Miast Polskich,
- Unia Metropolii Polskich,
- Unia Miasteczek Polskich,
- Związek Gmin Wiejskich RP,
- Związek Powiatów Polskich,
- Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych,
- Związek Samorządów Polskich.

Jednostki samorządu terytorialnego przez lata funkcjonowania wykształciły zasady współpracy na wielu płaszczyznach. Województwo Śląskie utrzymuje kontakty i w miarę możliwości, także finansowo, wspiera jednostki ze swojego terenu. Nie odpowiada jednak za gospodarkę innych JST, które mają własne władze, wybrane w drodze bezpośrednich wyborów samorządowych.

*/podpis i pieczęć
Sekretarz Województwa/*